

Затверджено на засіданні
кафедри цивільного права,
протокол № 2 від
«31» серпня 2020 р.

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ
до здачі екзамену для студентів магістрів
спеціальності 081 «Право»
з навчальної дисципліни
«Корпоративне управління»

Тема 1. Поняття і система корпоративного управління

Поняття і сутність корпоративного управління. Теорії корпоративного управління. Роль корпоративного управління у діяльності юридичних осіб корпоративного типу. Мета та функції корпоративного управління. Ефективність корпоративного управління. Нормативно-правова база корпоративного управління в Україні.

Системи корпоративного управління (інсайдерська та аутсайдерська). Моделі корпоративного управління (англо-американська, німецька (західноєвропейська), японська, перехідна (змішана)).

Тема 2. Принципи корпоративного управління

Поняття, мета та сфера дії принципів корпоративного управління. Національні принципи корпоративного управління.

Принципи корпоративного управління Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР): права акціонерів, однакове справедливе ставлення до акціонерів, роль зацікавлених осіб в управлінні товариством, розкриття інформації та прозорість, обов'язки Ради (спостережної (наглядової) ради) та правління. Принципи корпоративного управління Міжнародної мережі з корпоративного управління (ММКУ).

Принципи корпоративного управління Європейського банку Реконструкції та Розвитку (ЄБРР). Принципи корпоративного управління Конфедерації Європейських Асоціацій Акціонерів. Національні стандарти США у сфері корпоративного управління. Міжнародні стандарти і національні кодекси корпоративної поведінки.

Тема 3. Суб'єкти та об'єкти корпоративного управління

Учасники корпоративного управління. Суб'єкти корпоративного управління. Юридичні особи корпоративного типу. Інвестори. Засновники, учасники, акціонери як суб'єкти корпоративного управління (власники корпоративних прав). Емітент цінних паперів. Фінансові посередники. Професійні менеджери. Стейкхолдери. Державні та недержавні органи. Органи корпоративного управління.

Об'єкти корпоративного управління. Акціонерне товариство. Товариство з обмеженою відповідальністю. Товариство з додатковою відповідальністю. Повне товариство. Командитне товариство. Інші види юридичних осіб корпоративного типу.

Тема 4. Управління створенням юридичної особи корпоративного типу

Поняття та етапи створення юридичної особи корпоративного типу. Установчі збори: порядок проведення і прийняття рішень. Рішення про створення юридичної особи корпоративного типу. Договір про заснування юридичної особи корпоративного типу: порядок укладення і особливості виконання. Державна реєстрація юридичної особи корпоративного типу: органи державної реєстрації, порядок подання документів і вимоги до їх оформлення. Перелік документів, що подаються заявником для державної реєстрації юридичної особи корпоративного типу. Порядок проведення державної реєстрації юридичної особи корпоративного типу. Строк розгляду документів, поданих для державної реєстрації юридичної особи корпоративного типу. Зупинення розгляду документів, поданих для державної реєстрації юридичної особи корпоративного типу. Підстави та порядок відмови у державній реєстрації юридичної особи корпоративного типу.

Тема 5. Установчі документи юридичної особи корпоративного типу

Установчі документи юридичної особи корпоративного типу: поняття і види. Правова природа та зміст статуту. Модельний статут. Засновницький договір. Меморандум. Внесення змін до установчих документів. Підстави та порядок визнання установчих документів недійсними.

Тема 6. Управління корпоративним капіталом

Поняття і види корпоративної власності. Способи формування капіталу юридичної особи корпоративного типу. Статутний капітал, його функції та порядок формування. Особливості формування складеного капіталу. Збільшення і зменшення статутного (складеного) капіталу. Власний капітал юридичної особи корпоративного типу.

Вклади засновників до статутного (складеного) капіталу юридичної особи корпоративного типу. Порядок оцінки вкладів засновників до статутного (складеного) капіталу юридичної особи корпоративного типу. Особливості оплати вартості акцій.

Фонди юридичної особи корпоративного типу (спеціальний фонд для виплати дивідендів за привілейованими акціями, пайовий фонд, резервний фонд, неподільний фонд та інші).

Тема 7. Загальні збори акціонерного товариства

Поняття і компетенція загальних зборів акціонерного товариства: загальна, виключна. Форми проведення загальних зборів акціонерного товариства: очна, заочна, наказова. Види загальних зборів акціонерного товариства: чергові, позачергові.

Підстави, черговість і порядок скликання загальних зборів акціонерного товариства. Зміст і надіслання повідомлення про проведення загальних зборів акціонерного товариства. Особливості формування порядку денного загальних зборів акціонерного товариства. Час і місце проведення загальних зборів акціонерного товариства. Представництво акціонерів на загальних зборах акціонерного товариства. Контроль на загальних зборах акціонерного товариства: суб'єкт, предмет і порядок здійснення контролю. Реєстрація акціонерів для участі в загальних зборах акціонерного товариства. Кворум загальних зборів акціонерного товариства.

Порядок проведення загальних зборів акціонерного товариства. Спосіб голосування і порядок прийняття рішень загальними зборами акціонерного товариства. Принципи та вимоги до кумулятивного голосування. Особливості прийняття рішень при кумулятивному голосуванні. Лічильна комісія та її повноваження. Протокол про підсумки голосування: зміст і порядок складення. Порядок оформлення протоколу загальних зборів акціонерного товариства. Особливості проведення загальних зборів акціонерів шляхом заочного голосування (опитування). Особливості проведення загальних зборів, що має одного акціонера.

Підстави та порядок скликання позачергових загальних зборів акціонерного товариства.

Оскарження рішень загальних зборів акціонерного товариства.

Тема 8. Виконавчий орган акціонерного товариства

Виконавчий орган акціонерного товариства: поняття і засади діяльності. Одноосібний і колегіальний виконавчий орган акціонерного товариства. Порядок діяльності виконавчого органу акціонерного товариства. Перевищення компетенції виконавчого органу акціонерного товариства.

Посадові особи виконавчого органу акціонерного товариства, їх функції, повноваження. Вимоги до діяльності посадових осіб акціонерного товариства. Припинення повноважень голови та членів виконавчого органу акціонерного товариства. Відповідальність посадових осіб виконавчого органу акціонерного товариства.

Тема 9. Наглядова рада та інші органи акціонерного товариства

Поняття і види контролю в акціонерних товариствах. Наглядова рада акціонерного товариства: поняття і компетенція. Створення наглядової ради акціонерного товариства. Порядок обрання членів наглядової ради акціонерного товариства. Незалежні члени наглядової ради акціонерного товариства. Голова наглядової ради акціонерного товариства.

Порядок діяльності наглядової ради акціонерного товариства. Засідання наглядової ради акціонерного товариства. Права та обов'язки членів наглядової ради акціонерного товариства. Припинення повноважень членів наглядової ради акціонерного товариства. Відповідальність членів наглядової ради акціонерного товариства.

Комітети наглядової ради акціонерного товариства (комітет з питань визначення винагороди посадовим особам (комітет з питань винагород), комітет з питань призначень, комітет з питань аудиту тощо). Порядок утворення і діяльності комітетів наглядової ради акціонерного товариства.

Правовий статус корпоративного секретаря в діяльності акціонерного товариства.

Суб'єкти перевірок фінансово-господарської діяльності акціонерного товариства. Ревізійна комісія. Ревізор. Незалежний аудитор. Внутрішній аудитор (служба внутрішнього аудиту).

Тема 10. Органи управління в товариствах з обмеженою і додатковою відповідальністю

Загальні збори учасників товариства з обмеженою відповідальністю і їх компетенція. Види та підстави скликання загальних зборів учасників товариства з обмеженою відповідальністю. Форми проведення загальних зборів учасників товариства з обмеженою відповідальністю: очна, заочна, наказова. Представництво учасників на загальних зборах товариства з обмеженою відповідальністю.

Порядок скликання і проведення загальних зборів учасників товариства з обмеженою відповідальністю. Голова та секретар загальних зборів учасників товариства з обмеженою відповідальністю. Порядок прийняття рішень загальними зборами учасників товариства з обмеженою відповідальністю. Протокол загальних зборів учасників товариства з обмеженою відповідальністю.

Поняття і компетенція виконавчого органу товариства з обмеженою відповідальністю. Підзвітність виконавчого органу товариства з обмеженою відповідальністю. Особливості формування виконавчого органу товариства з обмеженою відповідальністю. Порядок прийняття рішень виконавчим органом товариства з обмеженою відповідальністю. Представництво виконавчим органом товариства з обмеженою відповідальністю перед третіми особами. Права та обов'язки членів виконавчого органу товариства з обмеженою відповідальністю. Відповідальність членів виконавчого органу товариства з обмеженою відповідальністю. Підстави, порядок і правові наслідки припинення повноважень членів виконавчого органу товариства з обмеженою відповідальністю. Відставка, переобрання, відкликання голови виконавчого органу товариства з обмеженою відповідальністю.

Наглядова рада товариства з обмеженою відповідальністю. Ревізійна комісія товариства з обмеженою відповідальністю. Професійний аудитор.

Управління в товариствах з додатковою відповідальністю.

Тема 11. Управління у повних і командитних товариствах

Загальні збори учасників (повних учасників) у повних і командитних товариствах. Управління повним і командитним товариством: за спільною згодою учасників, більшістю голосів. Форми ведення справ повного та командитного товариства: рівноправне ведення справ, спільне ведення справ, ведення справ за дорученням.

Тема 12. Особливості управління у виробничих кооперативах та інших юридичних особах корпоративного типу

Органи управління виробничого кооперативу та їх повноваження. Управління у приватних підприємствах. Органи управління фермерського господарства.

Особливості управління у сімейних компаніях. Роль членів родини в управлінні бізнесом. Корпоративне управління у сімейній компанії. Сімейна асамблея (збори). Сімейна рада. Інші сімейні інститути. Консультативна рада. Рада директорів. Керівництво в сімейній компанії.

Керівник:

к. ю. н. Сіщук Л. В.